

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 649 din 02.10.2019

Dosar nr.: 41/2019

Petiția nr.: 440/31.01.2019

Petent:

Reclamată: Compania Națională de Administrare a Infrastructurii Rutiere

Obiect: anularea unor cerințe obligatorii în cadrul documentațiilor de atribuire a contractelor privind proiectarea, execuția și/sau supervizarea lucrărilor de autostrăzi, drumuri județene și naționale

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului

Numele, domiciliul, reședința sau sediul părților reclamate

Compania Națională de Administrare a Infrastructurii Rutiere **Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare**

Anularea obligativității deținerii licenței de inginer constructor CFDP (căi ferate, drumuri, poduri) în atribuirea contractelor pentru construirea anumitor categorii de drumuri.

II. Procedura de citare

2. În temeiul art. 20, alin.4, din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, prin intermediul adreselor nr. 440/14.02.2019 și 689/14.02.2019, a citat părțile pentru data 05.03.2019.

3. Prin intermediul aceleiași adrese, Colegiul director a invocat din oficiu excepția necompetenței Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării cu privire la aspectele solicitate de petent, de anulare a cerințelor obligatorii impuse de reclamat.

4. Procedura legal îndeplinită.

III. Susținerile părților

Susținerile petentului

5. Petentul, inginer constructor din 1989, absolvent al Facultății de Construcții din Cluj Napoca, specializarea Construcții civile, industriale și agricole, este nemulțumit de faptul că începând cu anul 2012, autoritățile contractante, în speță reclamatul, impune deținerea licenței de inginer constructor specializarea Căi ferate, drumuri și poduri ca cerință obligatorie de eligibilitate, pentru atribuirea contractelor privind proiectarea, execuția și/sau supervizarea lucrărilor de autostrăzi, drumuri județene și naționale.

6. Petentul menționează faptul că până în anul 2012 și-a desfășurat activitatea în cadrul a

numeroase contracte privind executarea precum și de supervizare a lucrărilor de construcții sau reabilitare a autostrăzilor și drumurilor naționale din țară, că s-a perfecționat în domeniul controlului și al asigurării calității. Acesta precizează că până în anul 2012, condiția impusă era generală, aceea de a fi absolvent al unei facultăți de construcții.

7. Anterior, facultățile de construcții aveau mai multe secții, printre care și cea de căi ferate, drumuri și poduri.

8. Petentul consideră că prin impunerea acestei condiții specifice este discriminat, i se blochează accesarea la posibilele contracte specifice domeniului vast al infrastructurii rutiere.

Susținerile reclamatei

9. Reclamata, în punctul său de vedere, înregistrat cu nr. 1067/05.03.2019, solicită admiterea excepției necompetenței Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării invocată din oficiu, raportată la obiectul petiției, acela de anulare a cerințelor obligatorii privind atribuirea contractelor/acordurilor – cadru sectoriale și a contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii. Față de aceste aspecte, Agenția Națională pentru Achiziții Publice (ANAP) este instituția publică responsabilă pentru îndeplinirea funcției de control ex ante al procesului de atribuire a contractelor și respectiv de modificare a acestor contracte.

10. ANAP efectuează potrivit art. 6 alin (1) lit. a) din Ordonanța de Urgență a Guvernului 98/2017 controlul de calitate și regularitate a procesului de atribuire a contractelor, după încărcarea documentelor procedurii în SEAP.

11. Acest control de calitate și regularitate ex ante al procesului de atribuire, în conformitate cu art. 6 alin (2) lit. a), presupune verificarea documentației de atribuire, împreună cu strategia de contractare și celelalte documente ce o însoțesc, conform dispozițiilor legale.

12. Față de obiectul petiției, reclamatul menționează că petentul nu a arătat motivele de drept pe care se întemeiază plângerea acestuia.

IV. Motivele de fapt și de drept

13. Pe cale de excepție, Colegiul director urmează să admită excepția necompetenței Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, invocată din oficiu, cu privire la solicitarea petentului de anulare a cerinței solicitate, întrucât anularea acesteia reprezintă atributul exclusiv al instanțelor de judecată.

14. Având în vedere modalitatea în care este redactată plângerea, Colegiul director reține îngrădirea dreptului la muncă în condiții egale, prin impunerea condiției deținerii licenței de inginer constructor în specializarea Căi ferate, drumuri și poduri.

15. Colegiul director ia act de susținerile petentului prin care arată că este discriminat prin limitarea accesului la atribuirea contractelor privind proiectarea, execuția și/sau supervizarea lucrărilor de autostrăzi, drumuri județene și naționale, prin impunerea condiției deținerii licenței de inginer constructor în specializarea Căi ferate, drumuri și poduri. Această condiție a fost impusă din anul 2012, anterior petentul fiind eligibil, chiar dacă deține licență de inginer constructor în specializarea Construcții civile, industrial și agricole.

16. În drept, sub aspectul incidenței prevederilor art. 2 din O.G. nr. 137/2000, republicată, relativ la definiția discriminării, Colegiul precizează că în situația persoanelor tratate diferit, tratamentul în speță este efectul apartenenței lor la unul dintre criteriile prevăzute în textul

de lege, art. 2 alin.1 din O.G. nr.137/2000, republicată. Un aspect definitiv al discriminării îl constituie faptul că diferența de tratament este bazată pe o caracteristică, respectiv un criteriu interzis. Ca atare, tratamentul aplicat trebuie să fie diferit de cel care a fost sau ar fi aplicabil unei persoane dintr-un grup relevant în circumstanțe similare sau comparabile.

17.Discriminarea directă presupune atingerea adusă beneficiului unui drept al persoanei discriminate tocmai generat de apartenența acesteia la un grup (de exemplu, origine rasială sau etnică, religie etc.) sau al unei caracteristici individuale (dizabilitate, gen, vârstă, boală cronică etc.). **Din acest punct de vedere, discriminarea directă presupune o legătură de cauzalitate identificabilă între actul sau faptul diferențierii și apartenența la una dintre caracteristicile sau la unul dintre criteriile cuprinse în norma juridică și individualizate în cazul persoanei care este supusă discriminării. Această legătură de cauzalitate reiese din definiția cuprinsă în art. 2 alin. 1 al Ordonanței 137/2000, în particular, prin utilizarea sintagmei „pe bază de”, dispunând că prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință „pe bază de (...)”.** Legătura de cauzalitate presupune considerarea motivului sau a motivelor care au stat la baza actelor aplicate în cauzele de discriminare (tratamentul diferențiat) și impun a analiza dacă un criteriu interzis (origine rasială sau etnică, vârstă, dizabilitate, sex, religie, convingeri etc.) invocat de reclamant (petent) constituie un factor relevant sau determinant în acțiunea sau inacțiunea imputată părții reclamate (pârâtului).

18.Curtea Europeană de Justiție a arătat că, în cazurile de discriminare, în situația în care persoana care se consideră discriminată ar stabili o situație de fapt care să permită prezumția existenței unei discriminări directe sau indirecte pe baza unui criteriu interzis, punerea efectivă în aplicare a principiului egalității de tratament ar impune atunci ca sarcina probei să revină persoanei acuzate de discriminare, care ar trebui să dovedească că nu a avut loc o încălcare a principiului menționat. În acest context, reclamatul (pârâtul) ar putea contesta existența unei astfel de încălcări, stabilind prin orice mijloc legal, în special că tratamentul aplicat persoanei care se consideră discriminată este justificat de factori obiectivi și străini de orice discriminare pe baza unui criteriu interzis.

19.De asemenea, pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art. 2, alin.1, deosebirea, excluderea restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute de către art. 2, alin. 1, și trebuie să se refere la persoane aflate în situații comparabile dar care sunt tratate în mod diferit pe baza apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior.

20.Raportat la cele de mai sus, Colegiul director trebuie să analizeze dacă reclamata i-a încălcat petentului un drept recunoscut de lege în baza unui criteriu interzis. Astfel, se reține că dreptul încălcat este dreptul la muncă, respectiv cel de a participa la atribuirea contractelor privind proiectarea, execuția și/sau supervizarea lucrărilor de autostrăzi, drumuri județene și naționale, pe baza deținerii licenței de inginer constructor în specializarea Căi ferate, drumuri și poduri, reprezentând un criteriu de studiu.

21.De asemenea, potrivit art. Art.8 alin 3 din OG nr. 137/2000, republicată “*Persoanele fizice și juridice cu atribuții în medierea și repartizarea în muncă vor aplica un tratament egal tuturor celor aflați în căutarea unui loc de muncă, vor asigura tuturor persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă accesul liber și egal la consultarea cererii și ofertei de pe piața muncii, la*

consultanța cu privire la posibilitățile de ocupare a unui loc de muncă și de obținere a unei calificări și vor refuza sprijinirea cererilor discriminatorii ale angajaților.”

22. Din susținerile și documentele depuse la dosar, Colegiul director reține faptul că petentului, până în anul 2012, nu i s-a îngădit accesul la atribuirea contractelor privind proiectarea, execuția și/sau supervizarea lucrărilor de autostrăzi, drumuri județene și naționale, în baza specializării deținute.

23. Potrivit art. 5 din OG nr. 137/2000, republicată, legiuitorul a prevăzut una din excepțiile de la interzicerea tratamentului diferențiat. Astfel, *“Diferența de tratament bazată pe o caracteristică legată de criteriile prevăzute la art. 2 alin. (1) nu constituie discriminare atunci când, în temeiul naturii activităților ocupaționale sau al contextului în care acestea se desfășoară, o asemenea caracteristică reprezintă o cerință profesională reală și determinantă, cu condiția ca obiectivul să fie legitim și cerința proporțională”.*

24. În consecință, se poate impune o condiție în procesul de atribuire a contractelor privind proiectarea, execuția și/sau supervizarea lucrărilor de autostrăzi, drumuri județene și naționale, bazându-se pe o anumită cerință ocupațională determinantă. Respectiva cerință ocupațională trebuie să fie esențială având în vedere natura muncii cerute și contextul în care aceasta se desfășoară.

25. Având în vedere că reclamata nu a motivat necesitatea și natura esențială a acestei cerințe Colegiul director înțelegând astfel că nu s-a inversat sarcina probei (art. art. 20 alin. 6 din O.G. 137/2000, ” Persoana interesată are obligația de a dovedi existența unor fapte care permit a se presupune existența unei discriminări directe sau indirecte, iar persoanei împotriva căreia s-a formulat sesizarea îi revine sarcina de a dovedi că faptele nu constituie discriminare”), fapta sesizată intră sub incidența prevederilor OG nr. 137/2000R.

26. Colegiul director constată că natura activității și contextul în care se desfășoară activitatea o astfel de cerință profesională nu este reală și determinantă. În concluzie, aspectele sesizate reprezintă discriminare, conform art. 2 alin 1, coroborat cu art. 6 lit a din OG 137/20) R privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare republicată.

27. Colegiul director recomandă reclamatului să mențină cerințele profesionale necesare dar să nu limiteze accesul participanților, să permită accesul nerestrictiv, urmărindu-se astfel recrutarea specialiștilor, respectând art. 8 alin (3) din O.G. 137/2000 R *“Persoanele fizice și juridice cu atribuții în medierea și repartizarea în muncă vor aplica un tratament egal tuturor celor aflați în căutarea unui loc de muncă, vor asigura tuturor persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă accesul liber și egal la consultarea cererii și ofertei de pe piața muncii, la consultanța cu privire la posibilitățile de ocupare a unui loc de muncă și de obținere a unei calificări și vor refuza sprijinirea cererilor discriminatorii ale angajaților.”*

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20. alin.2, din O.G.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, **cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință,**

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Admiterea excepției necompetenței Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării cu privire la anularea cerințelor obligatorii în cadrul documentațiilor de atribuire a contractelor

privind proiectarea, execuția și/sau supervizarea lucrărilor de autostrăzi, drumuri județene și naționale

2. Aspectele sesizate reprezintă discriminare, astfel cum este definită în art. 2 alin.1 coroborat cu art. 6 lit a din O.G. nr. 137/2000 republicată;

3. Sancționarea reclamatului cu avertisment potrivit art. 5 alin 2 și art. 7 alin. 3 din O.G.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor cu modificările și completările ulterioare;

4. Se va răspunde părților în sensul celor hotărâte.

VI. Modalitatea de plată a amenzii: -

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședință:

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

DINCĂ ILIE – Membru

GHEORGHIU LUMINIȚA - Membru

JURA CRISTIAN - Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

POPA CLAUDIA SORINA – Membru

SANDU VERONICA TATIANA - Membru

Data redactării: 04.09.2019

M.L./A.B.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.